

Predmet: Podujevo II (Đukić Željko i dr.)

Broj predmeta: K.V. br. 04/2008

Glavni pretres: 7. 10. 2008.

Izveštaj: Nataša Kandić i advokat Dragoljub Todorović, punomoćnici žrtava

Saslušanje svedoka Spasoja Vulevića

Bio je komandir voda u SAJ-u. Bio je u Podujevu 28. 03.1999. U jutarnjim časovima pozvao ga je preko radio veze njegov neposredni starešina komandant beogradskog SAJ Zoran Simović, zvani Tutinac, da izađe na ulicu. Kada je izašao, video je nekoliko autobusa, postrojenih jedan iza drugog. Simović mu je rekao da komandirima voda iz jedinice *Škorpioni*, koji su tim autobusima stigli u Podujevo, pokaže kuće gde mogu da se smeste. On je dvojici uniformisanih lica koji su bili komandiri vodova u *Škorpionima*, pokazao dve kuće jednu do druge, a koje su se nalazile u blizini mesta gde je bio smešten SAJ. Tim komandirima vodova je naredio da u slučaju da u kućama zateknu civile, da im kažu da izađu na ulicu, jer je bila u toku akcija izvlačenja civila iz Podujeva. Nakon što je dao uputstva toj dvojici komandira vratio se u kuću u kojoj je bila smeštena Komanda SAJ.a, koja je bila daleko oko 80 metara od kuća u kojima su *Škorpioni* trebali da se smeste. Počeo je da pije kafu, međutim, u tom trenutku čula se jaka besomučna pucnjava. Pucalo se istovremeno iz više pušaka, a pucnji su se čuli iz pravca kuća gde je ostavio komandire vodova *Škorpiona*. Istrčao je napolje, ušao u dvorište odakle se čula pucnjava i video stravičan prizor i to da na gomili leže ubijeni žene i deca. Odmah je primetio da ima živih, video je da je u dvorište ušao i doktor Marković, pa je u svom naručju izneo dvoje dece za koje je doktor Marković rekao da su živa. Decu su stavili u kola i odvezli ih u bolnicu u Prištini. Tu su, ispred kuća, stajali pripadnici *Škorpiona*. Počeo je da viče na njih, jer je bio siguran da su to oni uradili. Oni su sagli glave i ništa nisu govorili. Zna da su oni odmah nakon toga odatle vraćeni.

Pitanja punomoćnika oštećenih:

Punomoćnica oštećenih Nataša Kandić predočila je svedoku Vuleviću njegov iskaz iz istrage, gde on govori da pre nego što je uputio pripadnike *Škorpiona* da se smeste u određenoj kući nije proveravao da li je kuća prazna. Punomoćnica je citirala deo izjave svedoka iz istrage koji je glasilo: «Nisam proveravao da li su kuće prazne, to je proveravala lokalna policija i ja sam im rekao da ako ima nekoga u kućama, što je bilo naređenje moje komande, ta lica izvedu na ulicu, gde bi ih preuzeli plavci». Punomoćnica je pitala zbog čega su civili isterivani napolje iz svojih kuća, a svedok je izbegavao odgovor, prebacujući odgovornost za to isterivanje na lokalnu policiju. Međutim, nakon više postavljenih potpitanja punomoćnice, svedok je potvrdio da je ta njegova izjava iz istrage tačna i da su ti albanski civili prvo izbacivani na ulicu, a zatim upućivani da napuste grad. Rekao je da je deo civila koji je izbegao iz Podujeva isteran od strane policije iz svojih kuća i stanova. Navedeno pitanje punomoćnice značajno je da bi se osvetlio kontekst događaja koji je predmet optužnice (ubistvo albanskih civila). Na osnovu ovih pitanja punomoćnice svedoku Vuleviću, vidi se da su albanski civili praktično stavljeni van zakona, što dodatno objašnjava kako je moglo da dođe do tako stravičnog zločina.

Saslušanje svedoka Zorana Simovića

Bio je oficir SAJ-a. Bio je komandant tzv. beogradskog SAJ. Komandant SAJ-a je inače bio Živko Trajković, koji je dan pre ubistva u Podujevu povređen tako što je vozilo u kojem se on nalazio naletelo na protivtenkovsku minu. Tom prilikom poginuo je njegov vozač Radovan Aleksić. Pre tog događaja komandant Trajković mu je naredio da ide u Prolom banju i u Podujevo dovede jedinicu koja je pripadala rezervnom sastavu MUP-a. Otišao je u Prolom banju i doveo jedinicu *Škorpioni* koja je bila u rezervnom sastavu MUP-a, čiji je komandant bio čovek sa nadimkom *Boca* i koja je od MUP-a dobila uniforme i oružje. Ta jedinica je bila pod komandom SAJ-a, a SAJ je bio pod komandom Štaba MUP-a, koji je imao sedište u Prištini. Jedinica je došla u jednom autobusu. On nije bio u tom autobusu, već u posebnom vozilu. Po dolasku u Podujevo on je svojim komandirima vodova rekao da, zajedno sa komandirima *Škorpiona* nađe smeštaj u kućama koje su bile prazne. Ne može da se seti kako se zovu njegovi komandiri, ali misli da je jedan bio Spasoje Vulević. Neposredno posle toga otišao je u zgradu policije na sastanak sa komandantom prištinskog SAJ-a Savom Stalevićem, komandantom *Škorpiona*, Bocom i generalom policije Obradom Stevanovićem. Sastanak nije ni počeo, a čula se rafalna paljba. Odmah je istrčao napolje jer se uplašio da se desio neki incident. Krenuo je pravcu odakle se čuo rafal i rekao Spasiju Vuleviću da ode i vidi šta se desilo. Vulević je otišao i kada se vratio saopštio mu je da su u jednom dvorištu ubijenu albanski civili. Nije ulazio u kuću gde se desio taj događaj. Rekao je dr Draganu Markoviću i Vuleviću da povređenima ukažu pomoć i da ih sanitetskim vozilom prebace u bolnicu u Prištinu, što je i urađeno. Na licu mesta, ispred dvorišta gde se dogodio zločin zaključio je da su taj zločin počinili pripadnici jedinice koju je on doveo iz Prolom banje. Bio je siguran da su pripadnici te jedinice ubili albanske civile. Nije mogao da zna ko je od njih to uradio, ali je odlučio da celu jedinicu vrati u Prolom banju. Izdao je takvo naređenje i cela jedinica je vraćena u Prolom banju. Ne zna ništa o uviđaju na licu mesta. Smatra da su taj uviđaj trebali da obave lokalni organi policije u Podujevu. Za vreme dok je komandant SAJ-a Živko Trajković bio odsutan njega je zamenjivao ili on kao komandant beogradskog SAJ-a ili Savo Stalević, zavisno od toga ko je bio prisutan. O događaju u Podujevu izvestio je načelnika Štaba MUP-a Srbije u Prištini Sretena Lukića. Ne može da kaže tačan datum kada se to dogodilo, ali ostavlja mogućnost da je to bilo 28. 03. 1999. Ne zna kada je i ko je izvršio uviđaj na mestu gde su ubijenu albanski civili, jer nije bio u Podujevu, već na sahrani vozača Radovana Aleksića.